

"No

Hoe voering
ber 191
voor, d
recht b
werden
zij ver
Duitsla
einde
steden
strijd v
op het
zijn da
was te
„Duits
met de
dat he
te cap

Na de
se kan
deze b
in ver
van h
bunge
opgeh
is ken
in het
gehele
weg n
gaan
gehou
naren
uit de
een v
te zij
centre
staat
hebb
heid
een s
denk
dat n
met

Dat
een
pen
-A
in d
een
omni
tieke
duct
weze
indus
wijke
bard
voor
naak
was
de v
de k
over
ren
Hoe
als
gel
7 d
telle
roo
afbr

15 Maart 1947

PRIJS 15 CENT

7e Jaargang No. 11

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1,95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te Afdam.

Van de Kroon en Van den Tempel.

De lezer herinnert zich vermoedelijk nog wel hoe het bezoek van hoge militaire autoriteiten, Kruls en Helfrich, aan de Kroon, nu ongeveer drie maanden geleden, een klein stormpje deed opgaan in de burgerlijk democratische pers. Dat bezoek diende om H.M. op de hoogte te brengen van de stemming van bezorgdheid, die onder het militaire kader leefde, met betrekking tot de regeringspolitiek ten aanzien van Indonesië. Men vroeg zich in de democratische wereld af, waarom deze hoge militaire ambtenaren zich of meer ongeoorloofd, dat de heren Kruls c.s. achter de rug van de regering om invloed op de regeringspolitiek trachtten uit te oefenen.

Ook wij zagen in dit alles aanleiding om in een artikel „Kroon en Kruls” het gebeuren te belichten. Wij hebben er toen de aandacht op gevestigd, dat de burgerlijke pers zich in het algemeen er van onthield, om in haar kritiek, ook de houding van de Kroon aan een onderzoek te onderwerpen. Sedert de overwinning in 1848 van de liberale bourgeoisie, mocht dit land worden gerangschikt onder de burgerlijk-democratische staten. Sedertdien is hier het parlement bestaande uit een Eerste en Tweede Kamer, de wetgevende macht. De ministers worden wel is waar benoemd door de Kroon, doch dit was meer bedoeld als vorm.

Immers zij zijn van de Kamers afhankelijk omdat de financiële middelen door die Kamers bij wet moeten worden beschikbaar gesteld.

De ministeries waren dus afhankelijk van het parlement en aan dit parlement ook verantwoordelijk. De Kroon daarentegen werd onschendbaar, hetgeen natuurlijk ook inhield, dat zij zich buiten de politieke geschillen diende te houden.

In ons reeds genoemde artikel vestigden wij er dus de aandacht op, dat de kritiek zich in dit geval niet diende te beperken tot de heren Kruls en Helfrich, maar dat ook de houding van de Kroon in de beoordeling moest worden betrokken. En in dit verband wezen wij er op, dat het voor het vorstenhuis zeer verleidelijk moest zijn, om in dit tijdvak van

de geschiedenis, nu allerlei machtsverschuivingen te constateren zijn, iets terug te winnen van de rond 1848 verloren gegane stellingen.

De oorlogsjaren hebben de Kroon veroorloofd zich weer direct met de Nederlandse politiek bezig te houden. Byzantijnse verering voor het vorstenhuis, ook in de dagen van nu weer zo treffend waar te nemen, en welbewust streven van de meest-reactionairen, maken een pogen tot herstel van meer werkelijke koninklijke macht wel heel gemakkelijk.

Van de Tempel.

Wie de strijd van destijds, de strijd van de jonge opkomende bourgeoisie, waar ook gevoerd, nog eens herleest, die weet hoe de wetgevende vergadering, de volksvertegenwoordiging en de aan haar verantwoordelijke ministeries, gezien werden als de Tempel der vrijheid, der welvaart en der gerechtigheid. Zo zag haar de bourgeoisie. Koning Willem II van zijn kant kon niet anders dan constateren: „Men wil van mij een constitutionele koning maken, gelijkende op de goden der heidenen, die een mond hebben en niet spreken, die voeten hebben en niet gaan kunnen.”

De Tempel is in gevaar. De bourgeoisie noch het kapitalisme zelf zijn jong meer. Zijn eerste schreden zette het kapitalisme onder de beschermende leiding van den absoluten vorst. Aan de top van de Staat de vorst en zijn hofadel, die de voortgebrachte rijkdommen naar zich deden vloeien.

De jonge en steeds krachtiger wordende bourgeoisie stelde daaraan paal en perk en nam de teugels van de Staat zelf in handen.

Ja, wel is er veel veranderd. De Tempel is in gevaar. Het kapitalisme is veranderd. De bourgeoisie keert op haar schreden terug.

Uit de inhoud:

- 1) Wij zijn er en wij blijven er.
- 2) Van poort tot poort.
- 3) Spartacus, E.V.C. en economische actie.

Grote wereldconcerns en het internationale financierskapitaal trekken de macht aan zich. Gehele staten worden van hen afhankelijk en dit alles is enorm versterkt, door de economische gevolgen van de oorlog. De staten zien zich meer en meer gedwongen het gehele economische leven te organiseren. Zij zijn daartoe van bovenaf gedwongen, hetgeen tot gevolg heeft, dat het voor de enorm in omvang toegenomen arbeidersklasse slechts een uit de historie te verklaren illusie is, dat zij de Tempel zou kunnen veroveren door middel van het stembiljet. De macht van het parlement neemt allang zienderogen af. Deze Tempel uit het verleden beantwoordt niet meer aan de machtsverhoudingen. De ministeries gaan regeren met een „plein-pouvoir” (een volmacht) of met Koninklijke besluiten en Verordeningen. Machtsverschuiving, gepaard gaande, althans naar beneden, met meer autoritair bestuur. Is het begrijpelijk, dat onder die verhoudingen ook in de paleizen en gestund door de opvattingen in conservatieve partij-politieke, militaire en andere kringen de gedachte groeit naar een meer werkelijke vorstelijke macht?

De Tempel en de Kroon.

Dit alles werd met andere woorden ongeveer ook besproken in ons artikel „Kroon en Kruls”. Het was vooral gebaseerd op de kwestie Kruls-Helfrich en daarnaast op het feit, dat door de gehele pers, met inbegrip van die welke zich vooruitstrevend noemt bij iedere voorkomende gelegenheid, na de bevrijding een weêr, zoetelijke toon wordt aangeslagen tegenover leden van het Nederlandse vorstelijke huis. Ons inzicht omtrent de ontwikkeling van het politieke en staatkundige leven, vond en vindt in dit alles bevestiging.

Er is dezer dagen een boek verschenen. De lezer van dit artikel vergeve ons de woordspeling waartoe ons dit werk aanleiding gaf. Het is n.l. geschreven door Dr. Jan van den Tempel, sociaal-democratisch oud-minister van Sociale Zaken, die als lid van het kabinet-De Geer mede naar Londen uitweek. Het boek draagt de titel „Nederland in Londen”. Het ligt niet in onze bedoeling in dit artikel tot een bespreking van de mémoires van Van den Tempel te komen. Slechts willen wij verrast als wij zelf waren over de treffende bevestiging onzer inzichten, die uit

dit werk blijkt, enkele punten naar voren halen.

Na het verdwijnen van De Geer nam Gerbrandy de leiding. Deze ging in strijd met het Nederlandse staatsrecht en zeker met de hier geldende gewoonten zich gedragen als een „eerste minister“ (prime minister).

„De wijze waarop de „prime minister“ werd naar voren gebracht en gebanteerd, kon op den duur slechts het effect hebben van afbreuk te doen aan de positie en het aanzien van de overige ministers als leden van het verantwoordelijke gouvernement en tenslotte aan dat van den minister-raad. En waar de „prime minister“ zijn positie niet te danken had aan den uitgesproken wil des volks, doch aan de gunst der Kroon, moest dit op den duur onvermijdelijk leiden tot een verwakking van de positie van de verantwoordelijke regering ten opzichte van de Kroon.“

Het is duidelijk, hoe voor een dergelijke wijziging in de parlementaire gebruiken een Anti-revolutionnaire partijleider als de meest aangewezen persoon moest worden beschouwd. Is het niet deze partij, die in zijn naam: „Anti-Revolutionnaire Partij (Nederland en Oranje)“ een hele traditie weergeeft? Het eerste deel van die naam keert zich tegen de burgerlijke revolutie van 1789 (Frankrijk), tegen de volkssoevereiniteit, het tweede deel vraagt geen verdere verklaring. Geeft het bovenaangehaalde reeds het streven weer naar versterking van de koninklijke macht, duidelijk wordt dit nog uit het volgende.

„In bepaalde kringen werd een ministeriële verantwoordelijkheid aanbevolen, die alleen tegenover de koningin zou bestaan.“

Dergelijke zaken werden in een commissie: „Terugkeer“, zonder voorkennis van de ministerraad besproken. In veel gevallen bezocht de prins deze vergaderingen, waarin echter het sociaal-democratische element, dat natuurlijk leefde en leeft in de klein burgerlijke ideologie van „de tempel der volksvrijheden“, het parlement en de verantwoordelijke ministeries, ten volle ontbrak.

Voorgelicht door berichtgevingen uit Nederland die in Londen het Bureau Inlichtingen van het Departement van Oorlog bereikten, „hadden daar de opvattingen uit het milieu van het vóór-oorlogse Nationaal-Herstel in Nederland en van het aangelengde pro-Nederlandse fascisme in Nederlands-Indië tal van adepten (ingewijden).“

Het is duidelijk, dat die berichtgevingen uit Nederland kwamen en uit de burgerlijke verzetsbeweging en uit de kringen van het beruchte Driemanschap der Nederlandse Unie.

Valt het te verwonderen, dat na de „bevrijding“ het Driemanschap gespaard en beloond werd? Is het duidelijk, dat alles wat „één in verzet“ was, zich had verbonden met de ergste reactie?

Eén van die Nederlandse „berichtge-

vingen“ bepleitte, naar Dr. van den Tempel ons mededeelt:

„Geen heroprichting van politieke partijen. De opperbevelhebber worde leider van de staatsrechtelijke publieke opbouw en als zodanig direct en uitsluitend aan de koningin verantwoordelijk.“

Een belangrijke taak voor den prins als verbinding tussen koningin en opperbevel.“

Hoe stond de Kroon tegenover dit streven?

Dr. van den Tempel zegt:

„Er mag m.i. niet gezegd worden, dat men in alle kringen dienaangaande volkomen gerust was.“

„De koningin begon nadrukkelijker haar invloed te doen gelden in allerhande regeringsaangelegenheden.“

„Het zou niet lang duren, of de indruk werd wel gewekt, dat in de hoogste regionen de ministers, of sommige ministers, die het zich mochten laten aaneunen, enigermate werden beschouwd als de top-figuren van de hiërarchie (rangsgewijs ingedeelde) ambtelijke ladder. Die ontwikkeling werd nog in de hand gewerkt door byzantijnse (kruipend-onderdanige) gevoelens in menig milieu en door de verwonderlijke onkunde, soms zelfs in leidende burgerlijke en militaire kringen omtrent ons constitutioneel bestel.“

Nee, Van den Tempel hangt ons geen fraai beeld op van de Londense kring, waaruit ten aanzien van Indonesië het in dit verband wonderlijke Koninklijke woord van December 1942 opklonk, dat vrijheden beloofde aan het gekoloniseerde volk.

„Da steekt was hinter, mein Jungel“

„Verwonderlijke Onkunde“

Wanneer Van den Tempel dan ook spreekt vande „verwonderlijke onkunde in de Londense kringen omtrent ons constitutioneel bestel“, dan moeten wij vaststellen, dat er hoogstens sprake is van verwonderlijke onkunde aan zijn zijde.

Duidelijk blijkt, hoe te Londen de voorbereidingen werden getroffen om de na-oorlogse Nederlandse politieke verhoudingen een andere samenstelling te geven, die meer aansloot bij de werkelijke machtsverhoudingen.

Niets, Dr. Jan van den Tempel, is vast. Zelfs geen constitutie. Voor zover 1848 dit nog niet had bewezen, waarde Dr. hebben Uw Duitse partijgenoten in 1933 daaromtrent hun les thuis moeten leren.

Wat U „verwonderlijke onkunde“ noemt, is niet anders dan tegenzin in een staatsinrichting, die voor de machthebbers verouderd is. Hier moet de oorzaak worden gezocht. En al valt daarover nog veel meer op te merken, wel mogen wij vaststellen, dat de burgerlijke democratie haar tijd heeft gehad. Andere krachten dan die van de liberale bourgeoisie en zelfs andere krachten dan een, de weg van het

parlementarisme ingeslagen staats-socialistische richting van de arbeidersbeweging, dingen naar een leiding in de Staat, die zelf werktuig is en blijven zal van hen die het maatschappelijk leven in de gehele wereld beheersen, de wereldconcerns geleerd aan het financierskapitaal.

Parlementen en ministeries zijn goed om de illusie van vrijheid en volkswil nog een tijdlang voedsel te verschaffen, de openlijke dictatuur te bemantelen.

Hoever men daarmee kan gaan, gaf ons de Duitse Rijksdag onder de fascistische dictatuur te zien.

Als ze er ooit hebben gehuisd, dan zijn de Goden van Vrijheid en Gerechtigheid reeds lang verdreven uit de Tempel der burgerlijke volksvertegenwoordiging.

Van den Tempel is niet optimistisch. Hij ziet terecht „verscherping van de maatschappelijke tegenstellingen“.

En hij concludeert:

„De democratie en het socialisme in Nederland moeten stoutmoedig zijn en hard, of zij zullen falen in hun historische taak“.

Wij weten allen, wat de sociaal-democraten verstaan onder democratie en socialisme. Van den Tempel's oproep komt neer op een verdediging van de democratie en van de versleten constitutie door een actieve parlementaire politiek. Die politiek behoort tot de onmogelijkheden. Zij moet neerkomen op een misleiding van de arbeidersklasse, omdat de tegenwoordigsten en ministers niet anders kunnen doen, dan onder druk van de werkelijke machthebbers in het economisch leven, de verlangens van de laatsten door te voeren en dit te propageren onder de naam: Socialisme.

Ongetwijfeld, de arbeidersklasse zal haar betrekkelijke vrijheden van nu moeten verdedigen. En niet slechts verdedigen, maar onbepikt uitbreiden, tot hun eens de volle macht in handen valt.

Maar het is niet mogelijk dit te doen met de middelen, waarmee de bourgeoisie destijds haar economische macht op politiek terrein bekroonde, de burgerlijke parlementaire democratie.

De macht van de arbeidersklasse kan evenzeer alleen tot werkelijkheid worden, wanneer zij het economische leven beheerst. En in het economische leven kan zij daarom alleen invloed verwerven door te bouwen aan haar eigen strijdorganisaties in de bedrijven. Alleen langs die weg zal op den duur in de veelzijdige strijd om de macht, het proletariaat tegelijk met de economische ook politieke macht veroveren.

2e Verantwoording Trotz Alledem.

H. J. te R. f. 1.— E. U. te N. f. 1.— lijst 8 f. 8.— lijst 17 f. 21.60; lijst 16 f. 3.50; lijst 18 f. 1.45; J. v. D. te H. f. 10.—. Totaal f. 46.55.

Vorige opgaaf f. 316.40. Samen f. 364.95.

Wij zijn er en wij blijven er! Trotz Alledem!

Zo verschijnt dan, nadat Spartacus vier weken achtereen in de gezinnen van onze lezers moest worden gemist, onze krant opnieuw.

Voor allen, die voor haar en met haar werken, voor alle lezers, die elke week belangstellend uitzien naar wat Spartacus te belichten heeft, voor allen, die het vrije woord der arbeiders tegen uitbuiting en oorlogsvoorbereiding, zo gaarne door Spartacus zagen uitdragen, zijn het weken geweest waarin zij iets ontbeerden.

Wij hebben de afgelopen weken niet stilgezeten, maar alles in het werk gesteld om ons orgaan weer te doen verschijnen. We stuiten hierbij tegen de muur van het georganiseerde drukkerskapitaal. Het is ons ten slotte toch gelukt een drukker te vinden en met onzen ouden drukker een regeling te treffen, die ons in staat stelt onze schuld af te betalen. Echter, ook deze nieuwe drukker eist elke week vooruitbetaling. Dat kan, indien de abonnees ook op tijd betalen. Wij van onze kant zullen zorgen, dat tijdig de kwitanties aangeboden worden.

Zo zijn dus nog lang niet alle moeilijkheden overwonnen. Nodig zal het zijn, dat wij ons allen tot het uiterste inspannen om Spartacus een blijvende en sterke plaats tussen de politieke voorlichtingsorganen te verschaffen, een plaats gebaseerd op een sterke arbeiderslezerskring, een kring van sympathiserenden.

over denkt; de organisatie als geheel schrijft ook hem voor, wat hij mag doen en wat hij moet laten.

Bij alle enigszins grotere acties van de arbeiders in West-Europa sinds de oorlog, hebben wij dan ook gezien, dat de oude vakbonden (de nieuwe, de E.V.C., tegenwoordig ook) samen met staat en ondernemers trachten de strijd in voor de werkers ongunstige zin te beëindigen.

De arbeiders, die tot dusverre nog weinig met de grotere bewegingen te maken hebben gehad, konden nog geen ervaring met deze veranderde houding van de vakbonden opdoen. Voor hen waren en de maatschappij en de vakvereniging eigenlijk nog dezelfde als voor de oorlog, ja, zelfs als 20 jaar geleden. Want het proces, dat de vakbonden voor de strijd van het proletariaat waardeloos maakt, is reeds lang aan de gang.

Wij hebben enige artikelen gewijd aan de verhouding tussen kapitalisme en arbeidersklasse in Amerika. Daar liggen, zoals wij zagen, de zaken enigszins anders. Wij hebben er echter op gewezen, dat ook in de Verenigde Staten de vakverenigingen niet meer organisaties van en voor arbeiders zijn, maar dat zij eigenlijk apparaten, in handen van enkele naar macht strevende leiders, zijn geworden.

Waar het echter ook daar voornamelijk om gaat, is, dat zij ingeschakeld worden in de kapitalistische plan-economie, die in Amerika wel in vele opzichten een ander karakter draagt dan in West-Europa, maar die zich in haar meest beslissende kenmerken er niet van onderscheidt. Het feit, dat de Verenigde Staten zich in een nog niet zo ver gevorderd stadium van door de staat geleide concentratie bevinden als b.v. Engeland, heeft ten gevolge, dat de verhoudingen er soms niet zo scherp zijn afgebakend tussen arbeiders, vakbonden en staat. Ten opzichte van de laatste staan met name de vakverenigingen nog betrekkelijk vrij.

Men zou dus in elk geval kunnen verwachten, dat de bonden in Amerika soms nog een voor de arbeiders nuttige rol kunnen spelen, vooral plaatselijk, waar dikwijls arbeiders, die zelf in de bedrijven werken en dus de moeilijkheden van

Van vele kanten hebben wij in deze weken bewijzen van medeleven ontvangen, die zich ook omzetten in de directe financiële hulp, die we zo hard nodig hebben.

Ook dit medeleven van de kameraden van her en der was voor ons het bewijs, dat Spartacus leeft, omdat haar geest bleek te leven onder de kameraden zelf. Vier weken Spartacus ontheren, dat betekent geen enkele geestelijke weerstand van marxistische zijde tegen het groeiende proces van kapitalistische wederopbouw ten koste van leven en welzijn van de arbeidersklasse.

Vier weken geen eigen krant, dat betekent dat onze stem niet wordt gehoord, tegen die allen, die door staats-socialistische propaganda de arbeiders trachten aan te praten, dat zij slechts behoeven te vertrouwen in hun „vertegenwoordigers“.

Vier weken gemiste mogelijkheden om onze mede-arbeiders duidelijk te maken, dat de bevrijding van de arbeidersklasse het werk van henzelf moet zijn.

Maar, Spartacus verschijnt weer, ondanks alle moeilijkheden.

Laat het een ogenblik goed tot ons doordringen wat het gemis van onze krant niet voor vier weken, maar voor altijd, zou betekenen. Eerst dan beseffen wij, welke plaats Spartacus in ons leven en denken inneemt.

Spartacus verschijnt weer! Spartacus

leeft! Natuurlijk, ondanks alles zouden we ons werk blijven doen. En de geest van Spartacus kan niet vernietigd worden, omdat de geest van Spartacus betekent: opstandigheid, wereld-revolutie, communisme. En deze drie dingen komen téch, ook al zou ons orgaan niet verschijnen. Maar hoe groot is de betekenis van het wekelijks scholings- en propaganda-orgaan.

Een dringend beroep doen we op al onze vrienden om met grotere toewijding dan ooit tevoren de schouders onder het werk te zetten.

Overal zal gepoogd moeten worden nieuwe lezers te winnen en daarvoor hebben we Uw aller hulp nodig. Overal, door heel het land zal met de krant gecolporteerd moeten worden. En ook daarvoor behoeven we veler hulp. Laat ieder zich tot ons wenden die meent behulpzaam te kunnen zijn. Nieuwe werkgroepen moeten worden gevormd in plaatsen waar we wel lezers maar nog geen werkers hebben. Het initiatief kan worden genomen tot het beleggen van vergaderingen door V.S.V. en plaatselijke comités „Trotz Alledem“.

Dit comité is zijn werk reeds begonnen. De eerste gelden, hoe langzaam de giro ook werkt, vloeiden binnen. In dit nummer vermelden wij de tweede verantwoording.

Nu de krant er weer is, vragen wij met nog meer klem dan tevoren:

Kameraden steunt ons financieel zo krachtig ge kunt. Zendt Uw bijdragen! Werk met de steunlijsten!

Het is nodig! Het is de moeite waard! Spartacus leeft!

Van Poort tot Poort.

Wij hebben in deze krant reeds herhaaldelijk aangevoerd, dat de vakvereniging slechts dan iets ten behoeve van de arbeiders kan bereiken, wanneer zij maar binnen het kader van de bestaande wetten en verordeningen van de staat blijft.

Wanneer de staat voor een bepaalde groep arbeiders een loon van, laat ons zeggen, f. 35.— per week vaststelt, doch de een of andere ondernemer betaalt maar f. 34.— per week, dan kan de vakbond er wel voor zorgen, dat het loon tot het door de regering vastgestelde bedrag wordt verhoogd.

Komen de arbeiders met hun eisen echter boven de door de staat gestelde normen (en de op den zo snel mogelijke „wederopbouw“ gerichte planpolitiek van de staat houdt die normen zo laag, als maar enigszins kan), dan kan de vakbond, die immers een functie in de „opbouw“ heeft (ook de E.V.C. beoogt een zo snel mogelijk „herstel“), alleen maar tegenwerken. Het is daarbij niet van belang, hoe een plaatselijk bestuurder er persoonlijk

over denkt; de organisatie als geheel schrijft ook hem voor, wat hij mag doen en wat hij moet laten.

Bij alle enigszins grotere acties van de arbeiders in West-Europa sinds de oorlog, hebben wij dan ook gezien, dat de oude vakbonden (de nieuwe, de E.V.C., tegenwoordig ook) samen met staat en ondernemers trachten de strijd in voor de werkers ongunstige zin te beëindigen.

De arbeiders, die tot dusverre nog weinig met de grotere bewegingen te maken hebben gehad, konden nog geen ervaring met deze veranderde houding van de vakbonden opdoen. Voor hen waren en de maatschappij en de vakvereniging eigenlijk nog dezelfde als voor de oorlog, ja, zelfs als 20 jaar geleden. Want het proces, dat de vakbonden voor de strijd van het proletariaat waardeloos maakt, is reeds lang aan de gang.

Wij hebben enige artikelen gewijd aan de verhouding tussen kapitalisme en arbeidersklasse in Amerika. Daar liggen, zoals wij zagen, de zaken enigszins anders. Wij hebben er echter op gewezen, dat ook in de Verenigde Staten de vakverenigingen niet meer organisaties van en voor arbeiders zijn, maar dat zij eigenlijk apparaten, in handen van enkele naar macht strevende leiders, zijn geworden.

Waar het echter ook daar voornamelijk om gaat, is, dat zij ingeschakeld worden in de kapitalistische plan-economie, die in Amerika wel in vele opzichten een ander karakter draagt dan in West-Europa, maar die zich in haar meest beslissende kenmerken er niet van onderscheidt. Het feit, dat de Verenigde Staten zich in een nog niet zo ver gevorderd stadium van door de staat geleide concentratie bevinden als b.v. Engeland, heeft ten gevolge, dat de verhoudingen er soms niet zo scherp zijn afgebakend tussen arbeiders, vakbonden en staat. Ten opzichte van de laatste staan met name de vakverenigingen nog betrekkelijk vrij.

Men zou dus in elk geval kunnen verwachten, dat de bonden in Amerika soms nog een voor de arbeiders nuttige rol kunnen spelen, vooral plaatselijk, waar dikwijls arbeiders, die zelf in de bedrijven werken en dus de moeilijkheden van

sturen zitting hebben. En ongetwijfeld, soms slagen zij erin nog iets te bereiken.

Het gaat hierbij echter ook altijd alleen maar om kleine veroveringen, die gemakkelijk door de ondernemers weer ongedaan kunnen worden gemaakt.

Wij willen daarom een typisch voorbeeld geven van de wijze, waarop zo'n plaatselijke bond iets onderneemt en hoe de reactie van de landelijke organisatie is, wanneer door min of meer toevallige omstandigheden zo'n lokale actie zich over een groter gebied uitbreidt. Het geeft een beter inzicht in de verhoudingen, die in de Verenigde Staten bestaan. Wij lezen zo vaak in de dagbladen over grote acties van de vakbonden. Deze zouden — en zullen ongetwijfeld bij velen — tot de overtuiging kunnen leiden, dat de Amerikaanse vakbonden „beter” zijn dan de onze en dat zij bewijzen, dat zij toch wel degelijk een positieve betekenis voor de strijd van het proletariaat kunnen hebben. Het ligt voor de hand, dat de ervaringen van het proletariaat in andere landen bijdraagt tot het vormen van een mening over de bestaande vraagstukken. Daarom willen wij aan de hand van de hieronder beschreven gebeurtenis nog eens de plaats, die de Amerikaanse vakbonden werkelijk in de maatschappij innemen, nader belichten.

De arbeiders van een pottenbakkerij in Michigan voerden vijf jaar geleden een actie voor betere arbeidsvoorwaarden, die echter mislukte. De plaatselijke leider van de vakbond evenwel gaf de zaak nog niet gewonnen. Al weigerde de ondernemer het uurloon te verhogen, dat ontsloeg hem niet van de verplichting om, volgens de „wet op de rechtvaardige arbeidspraktijken”, voor de tijd, welke boven 40 uur per week was gewerkt, extra te betalen in de vorm van overwerkloos. De arbeiders van dit bedrijf moesten al veertien minuten eerder in de fabriek zijn dan hun eigenlijke werk begon. Ook aan het einde van hun werktijd moesten zij nog wat langer blijven om hun gereedschap schoon te maken en ander opruimwerk te verrichten. Voor deze extra-minuten was nooit overwerkloos betaald. Het werd nu een proces, het eerste „van poort tot poort”-proces (waarbij het er dus om ging, of de arbeiders betaald moesten worden voor de tijd tussen het binnenkomen en het verlaten van de fabriekspoort, of alleen voor de tijd van het eigenlijke werk).

In 1942 deed de federale rechter uitspraak ten gunste van de vakbond. De pottenbakkerij ging echter in hoger beroep. Het Hof van Appel kwam tot een tegengestelde conclusie, maar het Opperste Gerechtshof, waar de zaak in... 1946 voorkwam (dus vier jaar later), legde de regel vast, dat looncompensatie gegeven moet worden voor de tijd, welke de arbeiders op de plaats van hun werk doorbrengen, waarbij dus in principe bepaald werd, dat „van poort tot poort” betaald

moest worden. Maar... het hof moest uitmaken, of de tijd, welke gemoeid is met het verrichten van ondergeschikte bezigheden, voldoende betekenis heeft om voor extra-compensatie in aanmerking te komen.

Na deze uitspraak van het Opperste Gerechtshof gebeurde er aanvankelijk niets, totdat de verschillende afzonderlijke vakbonden ten slotte de enorme „kans” zagen: Een reeks processen werd aanhangig gemaakt tegen ondernemingen, welke niet „van poort tot poort” betaalden. Deze actie wordt nog steeds in snel tempo voortgezet en men neemt aan, dat een bedrag van in totaal vijf miljard dollar met de processen zal zijn gemoeid! De vakbonden zijn er zelf wat van geschrokken, want zij hebben een geest opgeroepen, die zij niet meer „kwijt kunnen”, schrijft de „Nat. Rott. Crt.”. Wij willen het graag geloven. Indien ook maar een deel van de aanspraken der arbeiders zou worden ingewilligd, zou dit de ondernemers op een enorme aderlating te staan komen.

Echter, niet alleen de ondernemers zouden een flinke veer moeten laten, ook de staat zou een geweldige „strop” hebben. Want in de eerste plaats gaat het dikwijls om ondernemingen, die voor de oorlogsproductie hebben gewerkt en dus een na-vordering op de staat zouden kunnen instellen, en in de tweede plaats zou de winst over de afgelopen jaren kleiner ge-

worden blijken te zijn, hetgeen voor de staat betekent, dat hij een deel van de winstbelasting zou moeten teruggeven.

Vanzelfsprekend zal er een oplossing moeten worden gevonden, waardoor de ondernemers en de staat er goed afkomen. Zoiets kan b.v. heel gemakkelijk gebeuren door het parlement een wet te laten aannemen, waarbij het begrip „werktijd” zo wordt omschreven, dat het uitsluitend slaat op de tijd, dat de arbeiders aan hun „eigenlijke” werk bezig zijn, en niet de tijd „van poort tot poort”.

En de vakbonden? Zij zullen, volgens de „Nat. Rott. Crt.”, „wel met zich laten praten”.

Voor ons gaat het erom, aan dit voorbeeld de houding van de vakbond te laten zien. Een plaatselijk bestuurder heeft gemeend, iets voor zijn arbeiders te kunnen bereiken door den rechter er bij te halen. Dat kan op zichzelf wel eens zin hebben. Toen echter na vele jaren een beslissing was genomen, die onder het nodige voorbehoud (ook de arbeiders van de pottenbakkerij wachten nog steeds op een definitieve uitspraak in hun geval) het recht van de arbeiders op betaling „van poort tot poort” erkende en er een stroom van dergelijke eisen kwam, schrok de vakbond terug en zal hij er ongetwijfeld weinig bezwaar tegen maken, wanneer het parlement door een wet de aanspraken van de arbeiders te niet doet.

Want de vakverenigingen kunnen het

zich niet of niet meer veroorloven een aanslag te doen op het kapitalistische systeem als zodanig. Zij zijn er te zeer mee verbonden. Hun functie is die van het onderhandelen met de ondernemers.

Hoogstens willen zij in enkele gevallen aan hun eis van erkenning door de kapitalisten (een erkenning, die zij zich in Amerika nog niet algemeen hebben verworven, in tegenstelling tot Europa) de nodige klem bijzetten door een staking te bewerkstelligen. Wij kunnen dit vergelijken met sommige acties van de E.V.C. uit de laatste tijd, die ook om een plaatsje in het grote orderingsapparaat vraagt. Dat zij daarbij soms directe arbeiders-eisen op hun program zetten, ligt voor de hand. De arbeiders zijn immers de werktuigen, waarmee zij hun macht kunnen doen gevoelen. Van hen kan niet verwacht worden, dat zij b.v. zullen staken alleen maar om de eer van de bond op te houden. Zoiets lukt misschien wel een keer, maar in elk geval niet altijd. Het hoofddoel van de bonden is echter om tot een verhouding te komen, waarin niet meer gestreden behoeft te worden, doch alleen maar om de eer van de bond op te kracht van de leiding, die zich voorziet van een staf van juridisch geschoold personeel. Het gaat dan om het zus of zo uitleggen van de wetten, die meestal wel enige ruimte voor verschillende uitlegging openlaten.

Indien nu alle, thans aanhangig ge-

maakte, processen gewonnen zouden worden, zou het kapitalisme in Amerika een gevoelige slag ontvangen. Het zou vanzelfsprekend niet „failliet gaan”, maar zou toch een dergelijke schok ontvangen (al was het alleen maar psychologisch), dat de arbeiders ongetwijfeld tot het ondernemen van nog grotere aanvallen, en nu niet via den rechter, maar in de directe maatschappelijke strijd, zouden overgaan. Een dergelijke verzwakking van het systeem kunnen de vakbonden niet dulden. Daarom zullen zij zich, als het hard tegen hard zou gaan, zeker aan de kant van de ondernemers en de staat scharen, die dan meteen de gelegenheid krijgen hun „goede wil” te zien en te waarderen.

In werkelijkheid is ook in Amerika de vakorganisatie tot een dienaar van de heersende klasse geworden. Zij mag dan in kleine dingen nog wel eens iets ten behoeve van de arbeiders trachten te doen, in de werkelijk beslissende kwesties staat zij recht tegenover hen. En daar gaat het ten slotte ook om. De maatschappij krijgt ook in Amerika steeds meer het karakter van een leger in oorlogstijd, waar iedere soldaat de bevelen van zijn meerderen strikt dient te gehoorzamen, omdat anders de generaals hun operatieplan niet kunnen uitvoeren. Aan de soldaten wordt verteld, dat het om hun belang gaat. De lagere officieren zijn er om het hun te doen geloven. Hebben zij soms klachten, b.v. dat de ene leger-

afdeling een snee brood meer krijgt dan de andere, dan valt daarover met de generaals te praten. Maar worden zij opstandig, komen zij tot het inzicht, dat zij allen bedrogen worden, dat het niet om hun belang gaat, maar om dat van de generaals en degenen, die achter dezen staan, dan bewaren de luitenanten met harde hand de „orde”.

Zo tonen ook in de Verenigde Staten de vakbonden steeds duidelijker, dat zij tot luitenanten in de maatschappij geworden zijn.

En de arbeiders kunnen alleen maar verandering in hun toestand brengen, als zij tot dit inzicht komen. Harde strijd zal daarvoor nodig zijn. Maar juist deze zal hen leren, dat hun doel slechts kan zijn de bedrijven „van poort tot poort” in eigen hand te nemen.

De verkeerde wereld.....

Onder de titel „De verkeerde wereld” schrijft de „Nationale Rotterdamse Courant” van 19 Februari jl. over een vechtpartij tussen stakers en „communisten”.

„In de bureaux van het communistische dagblad Humanité te Parijs kwam het Maandag tot een handgemeen, toen ongeveer 300 leden van het communistische verdedigingscomité een poging ondernamen om door het cordon der posten, welke door het technische personeel waren uitgezet, heen te breken en het schakelbord van de telefoon te bereiken. De stakingbrekers, voor het merendeel leden van de redactie, slaagden er ten slotte in de telefoonverbindingen tussen het gebouw en de buitenwereld te herstellen. Het was een schamele overwinning. De stakende zettters en drukkers hielden voet bij stuk, zodat van het verschijnen van het blad geen sprake was.”

De Franse Stalinisten hebben hier wel heel duidelijk gedemonstreerd, aan welke kant zij staan in de klassenstrijd. De plaats van hun partij is naast de andere „arbeiderspartijen” en de vakbonden binnen het front van de heersende klasse en de staat.

Een „verkeerde wereld”? Wij zijn van mening, dat in dit geval juist de werkelijke verhoudingen naar boven komen en zich manifesteren in deze aanval op de strijdende arbeidersklasse. De Franse C.P. heeft stelling gekozen, moest stelling kiezen naast de heersers tegen de arbeiders.

Wij verbazen ons over dergelijke gebeurtenissen niet. Wij zien er slechts een bewijs in voor de juistheid van onze opvattingen. Het ligt voor de hand, dat de „Nationale Rotterdamse Courant” er niet deelt. Daarom spreekt zij over de „verkeerde” wereld. Voor ons en ook voor de arbeidersklasse wordt het echter steeds duidelijker, dat de tegenstellingen tussen de oude partijen en de werkers meer en meer tot een strijd op leven en dood zullen leiden.

ACHTER GESLON GORDIJNEN.

duisternis, waagden hun leven. Misschien had hun kind daarom morgen geen pappa meer, maar al die andere kinderen.....

Vrede..... Geen geronk meer van bommenwerpers, geen sirenegeloei, geen razzia's meer. Wat een opluchting! We zijn er door! We gaan weer terug in onze huiskamers. We zitten weer 's avonds bij het lamplicht. En sluiten de gordijnen.

In het hart van Europa creperen 20 a 30 miljoen mensen. In geheel Europa leven mensen tussen puinhopen, in Azië sneuvelen weer soldaten. Azië is ver weg. In het grote China creperen miljoenen, leven de mensen, als beesten op elkaar gepakt, in hokken, in Amerika produceert men atoombommen.....

Maar die daar niet bijbehoren, hebben hun gordijnen weer gesloten.

Hebben zij niets geleerd? Begrijpen zij nog niet, dat men de blik naar buiten open moet houden? Dat men de wereld in moet kijken, met zijn hart en met zijn verstand? En dat ons hart ons moet dwingen tot solidariteit met ieder die daar verhongert, die verpaupert en dat ons verstand ons moet zeggen, dat we daar een eind aan kunnen maken, allen gezamenlijk? Dat het niet gaat om de toekomst van Uw kind

alleen, maar om alle kinderen, die toch eigenlijk onze kinderen zijn, omdat wij mensen nu eenmaal allen met elkaar verbonden zijn door hetzelfde lot.

Omdat wij mensen nog steeds allen, zonder aanzien van nationaliteit of ras, de inzet zijn van het meedogenloze belangenspel der kapitalisten. Omdat wij daarom bij elkaar horen, allemaal, waar ter wereld we ons ook bevinden. Ons leven speelt zich wel is waar af in de huiskamertjes binnen de vier muren. Het wordt gemaakt daarbuiten in de wereld. En dat doet onze vier muren ineens toen.

Open moeten de gordijnen, wijf open! Wij moeten eindelijk moed krijgen, eindelijk durven zien! We moeten durven zien, dat ons dagelijks valse voorspiegelingen worden gemaakt. We moeten durven zien, dat de wederopbouw niet is voor de opbouw van onze levens, maar voor de opbouw van een nieuw oorlogsapparaat. We moeten durven zien, dat het gepaard gaat over vrede, in conferenties en redevoeringen der groten, bedrog is. Dat een derde oorlog op komst is. Niet bang zijn! Niet je gordijnen sluiten, dat helpt immers niets!

Neen, de feiten onder de ogen durven

zien. Duizenden gezinnen leven in bunkers en kippenhokken. Slechts nieuwe slagschepen en kruisers worden gebouwd. Gebruiksgoederen stijgen in prijs, lonen blijven laag. Waar arbeiders in verzet komen, keren ondernemers zowel als vakverenigingen zich tegen hen en praten over het algemeen welzijn, dat voorgaat. Waarom praten zij nooit over algemeen welzijn, als ze hun leger- en vlootplannen bekendmaken?

Begrijpt arbeidersvrouwen, dat nu de tijd voorbij is, zich af te sluiten in kamertjes en achter gordijntjes te zitten.

Reeds laat hier en daar de strijd op tegen onderdrukking en uitbuiting. Het zijn slechts weinigen, die haar voeren.

Omdat gij nog achter Uw gordijntjes zit!

Over de gehele wereld is leed, martelen moeders zich af met de vraag: waarom mijn kind? Hij was zo flink, zo goed..... De mensen begrepen niet waarom al dit leed. Omdat zo nooit wilden zien, omdat zij zich afsloten.

Wordt ziende, voor het te laat is! Ziet, hoe eenzelfde lot alle mensen verbindt, welke taal ze ook spreken. Ziet hoe reeds overal mensen strijden tegen onrecht, mensen zich vinden in solidariteit. Gij hoort daarbij!

Schuift alle gordijnen open en doet ze nooit weer toe!

Spartacus, E.V.C. en economische acties.

Het heeft bij het formuleren van onderstaande stellingen niet in de bedoeling gelegen om een principieel theoretische verhandeling te geven. Het standpunt van de Communistenbond Spartacus wordt in het algemeen als bekend verondersteld. De stellingen zijn opgesteld om naar aanleiding van de gewijzigde situatie met betrekking tot de E.V.C., maar ook in verband met verzoeken van andere organisaties om met elkander te overwegen in hoeverre op economisch terrein kan worden samengewerkt, een praktische gedragslijn voor de naaste toekomst voor Spartacus uit te stippelen.

1.

Principieel is door de Communistenbond Spartacus de vakbeweging als klasse-organisatie ten dienste van de bevrijdingsstrijd van de arbeidersklasse afgevoerd.

2.

De propaganda in en derhalve het lidmaatschap van Spartacisten van de Eenheidsvakbeweging beoogde dan ook uitsluitend de verbreiding van de gedachte van zelfbevrijding door de arbeidersklasse en haar organisatie op de basis van de revolutionaire arbeiders eenheid vanuit de bedrijven. Zij werd alleen daarom in de E.V.B. gevoerd, omdat Spartacus in die beweging twee tendenzen waarnaam, nl:

a. Het verlangen, direct na het eind van de oorlog, van de daarin samenstromende arbeiders naar nieuwe vormen en methoden van strijd, op de grondslag van de bedrijfs eenheid;

b. De nog altijd levende en soms sterker, soms zwakker opdoemende tendens in de gehele arbeidersklasse tot terugval in de oude vormen en methoden.

Spartacus was van mening dat gebruik moest worden gemaakt van de mogelijkheid in de E.V.B. om de eerste tendens, in die veelal nog spontane beweging te versterken.

3.

Geconstateerd moet nu worden, dat de oude gedachten en daarmee ook oude machten in de intussen tot Eenheidsvakcentrale verworpen E.V.B. het pleit in snel tempo hebben gewonnen en dat daar zelfs sterker dan waar ook, het bureaucratisch centralisme heerst. De E.V.C. streeft naar erkenning en naar medewerking aan de kapitalistische wederopbouw op de grondslag der kapitalistische plan-economie. Haar doel en richting zijn bepaald. De revolutionaire tendenzen kunnen zich in die beweging niet verder en tot grotere klaarheid ontwikkelen. De stuwers tot versterking van die tenden-

zen zijn of worden bovendien uitgeworpen.

4.

Nu dus de aanvankelijke werkmethode der Spartacisten in de E.V.B. in de E.V.C. geen verdere perspectieven meer biedt, moet de werkwijze worden herzien. Daarbij moet er evenzeer als voorheen, van worden uitgegaan, dat de Spartacisten krachtens hun inzichten, tot taak hebben in de bedrijven revolutionaire propagandisten te zijn, voor de gedachte van de zelfstandige strijd van de arbeiders tegen het zich steeds meer, onder inschakeling en invloed van de staat, georganiseerd optredende kapitalisme. Een strijd, die over het gehele front tegen die georganiseerde economie en politiek moet worden gevoerd. Uitgangspunt in die propaganda blijft de noodzakelijkheid van de samenwerking van de als totale bedrijfseenheden gesloten optredende arbeiders.

Opgegeven wordt dus slechts de poging om daaraan in de E.V.C. te arbeiden.

Op de voorgrond moet worden gesteld:

a. Dat de arbeiders reeds per bedrijf, nolens volens, een klasse-eenheid vormen, ongeacht of zij en hoe zij in vakbonden van verschillende schakering zijn georganiseerd;

b. Dat de arbeiders de klassenstrijd, begonnen als een strijd tegen de afzonderlijke werkgevers, maar uitgroeien tot een strijd tegen het plan-kapitalisme, met inbegrip van de staat, uiteindelijk zullen moeten voeren door middel van de arbeidersraden ter bereiking van het einddoel, de omverwerping van het kapitalisme en de opbouw van een gemeenschap van vrije en gelijke producenten;

c. Dat de arbeiders zich dus deze positie en taak bewust moeten worden.

6.

Het zich steeds meer organiserende kapitalisme zal de arbeiders steeds meer tot strijd in die richting dwingen. Er zullen zich in de bedrijven kernen van revolutionaire arbeiders vormen, die zich de problemen duidelijker bewust worden. Gedurende dit proces moeten de Spartacisten als deel van de arbeidersklasse zich steeds tussen deze en met deze voorhoeden bewegen om des te sneller het klasse-inzicht en de strijdwil van alle bedrijfsgenoten te vergroten. Ongetwijfeld zullen die kernen van revolutionairen de noodzakelijkheid en de behoefte gaan gevoelen, tot bedrijfsgewijze organisatie van hun kernen en tot verbindingsorganen met andere revolutionaire bedrijfskernen. Het zal daarbij voorkomen, dat zij het, voor het mogelijk maken van een regelmatige propaganda nood-

zakelijk achten bepaalde contributies te betalen. Hoewel dit het gevaar inhoudt, dat gedachten gaan groeien alsof de bedrijfskernen voor revolutionaire propaganda nieuwe bedrijfs- of vakbonden betekenen, kan tegen organisatie en contributie geen bezwaar worden gemaakt. Natuurlijk moet de gedachte dat hier sprake is van een eigen vakbondsbeweging principieel worden bestreden. Elke tendens in die richting is tendens in de oude richting.

De revolutionaire propagandakernen in de bedrijven en hun onderlinge verbindingsorganen, zullen zich telkenmale opnieuw bewijzen moeten worden, dat zij slechts propagandakernen zijn en dat de arbeiders eenheid zich uitdrukt in de totale bedrijf eenheid, die bij acties haar eigen vertrouwensmannen kiest. De taak van de Spartacisten moet zijn, dit voortdurend aan de andere kameraden in de kernen en het gehele bedrijf duidelijk te maken.

7.

Spartacus moet al het mogelijke doen de vorming van deze propagandakernen en hun onderlinge verbondenheid te bevorderen. Toch moet Spartacus als organisatie nimmer zelf in zodanige kernen-organisaties plaats nemen. Waar zij de mogelijkheid heeft, verricht zij door pers en propaganda echter stuwend werk in die richting. Maar bij al haar werk blijft voorop staan de gedachte, dat de arbeiders, hier dus in het bijzonder de bedrijfsgenoten, het zelf moeten doen. Dat de Spartacisten-bedrijfsgenoten daarin voorop gaan, spreekt overigens vanzelf.

De Communistenbond Spartacus moet bij de beoordeling van samenwerking op het terrein der propaganda voor revolutionaire massa-acties, de beslissing dan ook afhankelijk maken van de vraag, of er sprake is van gelijk inzicht bij die organisaties die voor samenwerking in aanmerking komen.

Alle nadruk moet er echter op worden gelegd, dat iedere Spartacist zich in zijn bedrijf dient te beschouwen als een revolutionair propagandist. Hij zal steeds en direct verbindings zoeken met die bedrijfsgenoten en klassegenoten, die geheel of gedeeltelijk aan de uitvoering van deze gedachten werkzaam zijn.

Daarbij behoeft niet als een bezwaar te worden gezien dat die kameraden nog lid zijn van een vakbond en de vraag waarom zij dit eventueel nog zijn.

Voor den Spartacist zelf zal het echter duidelijk zijn, dat hij, tenzij dit voor hem voor het verkrijgen van bepaalde sociale rechten of voor het behouden of verkrijgen van de arbeid zelf onvermijdelijk is, niet bij een vakbond of bedrijfsbond aangesloten behoort te zijn.

De Bond houdt de mogelijkheid open, dat in bepaalde omstandigheden en plaatsen wanneer de arbeiders in massa zich nog verzetten tegen de terugval van de

Esperanto-bericht.

Nummer 19 van het esperanto-tijdschrift „Klasbatalo“ is onlangs verschenen, met als voornaamste inhoud: Al nova batalo (naar nieuwe strijd). La lecionoj de la rusa revolucio“ (de lessen van de Russische revolutie) en La bona tero (de goede aarde).

„Klasbatalo“ wordt uitgegeven door de Sovetkomunisto Frakcio en S.A.T. en onze werkersgroep in Parijs leverde (ter discussie) te tweede der bovengenoemde artikelen. (Bestellen via redactie „Spartacus“).

Uit verscheidene landen ontvingen we reeds sympathiebetuigingen (Denemarken, Engeland, Zweden, Joegoslavië, Duitsland, Frankrijk, Marokko, Amerika, Australië, Kongo), maar de lezers in het „buitenland“ kunnen ons hun abonneermentgeld niet opsturen, zodat we gedwongen zijn bij onze Hollandse medestanders aan te kloppen voor een extra-geldelijke bijdrage ter bestrijding van de kosten.

Wij willen hier nog eens wijzen op de plicht van iederen arbeider, die zich internationaal wil oriënteren met het oog op de zich internationaal vervlechtende klassenstrijd, om ten minste de (betrekkelijk) gemakkelijke en rationele wereldtaal Esperanto te leren en te gebruiken.

Of moeten ook wij weer de oude weg gaan? Moeten sommige mensen de correspondentie voeren en de vertegenwoordigingsposten innemen, omdat de anderen niet de moeite willen nemen hun plicht te doen? Dan gaat het zoals in andere bewegingen: een paar uitgezochte lieden, die censuur toepassen en de „kameraden“ slechts laten slikken, wat in de kraam van de eigen groepering past.

Neen, zo moet het niet. Wij hebben eigen opvattingen over arbeidersactiviteit. Wij willen allen persoonlijk kennisnemen van wat er aan belangrijks in het wereldproletariaat leeft; wij willen persoonlijk nauw contact hebben met onze makers in andere, zelfs de verste, landen; wij willen zelf in onze internationale discussie-krant lezen over de meningen en de strijdwijzen buiten de grenzen; wij willen

8.

Eenheidsvakbeweging tot organisatie van de oude stempel, door de Spartacisten hun pogingen omschreven in punt 2 worden voortgezet. Dat pogen moet dan echter op zijn minst zijn gericht op een zich loscheuren van de verworpen E.V.C. en het doorzetten van onze algemene inzichten.

De Communistenbond is bereid, besprekingen te voeren met andere groepen en personen, ten einde een gezamenlijke propaganda voor de hierboven ontwikkelde gedachten onder ogen te zien.

zelf op internationale congressen met de buitenlandse klassegenoten in discussie treden.

Zegt het niet fets, dat de organen van de wereldbond van arbeiders-esperantisten (S.A.T.) — waarvan ieder persoonlijk lid kan zijn en waarin alle politieke stromingen onder de arbeiders hun fracties vormen — openstaan voor iedere mening, ook de onze? En dat op de jaarlijkse congressen een politieke discussie-bijeenkomst plaatsvindt tussen arbeiders met verschillende opvattingen, uit de meest verschillende landen? (Werkelijk een unicum in de geschiedenis der arbeidersklasse, dat de arbeiders ook dat zelf gaan doen!). Dat er in het raam van die internationale congressen ook bijeenkomsten plaatsvinden van de sovetkomunistoj uit allerlei landen, is vanzelfsprekend. Gij moogt van ons aannemen, dat in al die bijeenkomsten van mensen met allerlei talen, meestal even vlot en levendig beraadslaagd wordt als wanneer men alleen met langgenoten te zamen was.

Dat komt door het gebruik van één gemakkelijke taal door allen: Esperanto, de internationale taal!

Ja, wij arbeiders, die voor de internationale verbroedering van het proletariaat zijn, omdat de klassenstrijd ten slotte internationaal gevoerd moet worden, wij beginnen allereerst te zorgen, in staat te zijn onze kameraden in de gehele wereld te kunnen verstaan.

Wij leren en gebruiken dus: Esperanto!

Proletoj chiu landaj unuighu!

Niet betalende passagiers.

Persberichten:

„Over de onrust op het uitvarende Nederlandse troepenschip „Boissevain“ heeft de Nederlandse legatie te Cairo medegedeeld, dat de moeilijkheden, welke neerkwamen op wrijving tussen de troepen en de 300 passagiers, spoedig opgelost waren.

De troepen waren afgunstig op grond van de betere accommodatie, welke de betalende passagiers aan boord genoten. Spoedig na oplossing van het conflict heeft de „Boissevain“ de reis voortgezet.

Hoewel de regering voor de overtocht van soldaten naar Indonesië flinke bedragen in de zakken van de scheepvaart-ondernemingen stort, schijnt de onderbrenging van de troepen aan boord aanmerkelijk te verschillen van die, welke de passagiers genieten, die „zelf“ betalen.

Het zijn onze arbeiderszonen, die voor de vestiging van de kapitalistische „orde“ en „vrijheid“ (niet de vrijheid van den Indonesiër) de kastanjes uit het vuur mogen halen, opdat de „betalende passagiers“ bij de uitoefening van „eigendomsrechten“ geen moeilijkheden zullen onderbrengen.

Hoe lang nog kameraden?

Buurman Jansen.

Ik trof mijn buurman in zijn tuin aan, terwijl hij, peinzend over de heg geleund, voor zich uit staarde. „Schoor er wat aan, buur?“ zei ik, om een aanloopje te hebben voor een praatje.

„O, niets persoonlijks“, weerde buurman Jansen af. „Ik dacht maar aan onze jongens, die in Indonesië sterven onder de gloeiende tropenzone“. „En waarvoor“ vervolgde hij na een korte pauze. „Alleen om de brandkasten van de rubber- en tabakbaronnen en weet ik wat voor baronnen meer, te vullen“.

„Is treurig buur“, beaamde ik. „dat men nog steeds naar believen over menslevens beschikt. Straks worden de gesneuvelden in een vergeten uithoek onder de grond gestopt“. „Zoals men de 25000 gesneuvelde Duitsers in het moeras van de Peel onder de grond wil duwen“.

„Hoe kom je daarbij?“ „Ze kijken wel uit, om nog meer werk aan de moffen te besteden“.

„Het is „De Waarheid“ die mij inlichtte, twee regels wijdde zij er aan, — zonder commentaar“.

„Nou wat dacht je dan“, nijdaste Jansen. „dat onze krant een kans zou breken voor dat tuig, dat ons vijf jaar ellende heeft bezorgd“.

„De Duitse soldaten waren evenals wij, misleide arbeiders, buurman“.

„Och kom“, schamperde Jansen. „ze hebben toch zelf met een overweldigende meerderheid van stemmen de nazieklik aan het bewind gebracht“.

„Je bent verkeerd ingelicht. Ze mochten pas stemmen, toen Hitler al Rijkskanselier was en dat stemmen gebeurde, terwijl de bajonet op hen gericht was“.

„En degenen die de bajonetten vasthielden, waren dat geen Duitsers“.

„Natuurlijk wel, net als degenen die onze jongens verplichtten in Indonesië te vechten, rasechte Hollanders zijn“.

Jansen keek lange tijd nadenkend voor zich uit. „Ik moet nodig mijn tuin eens wieden“, mompelde hij ten laatste. „Dat is nodig, buur..... hard nodig“.

Bij Uitgeverij „De Vlam“

Postbus 704, Amsterdam Z.II

zijn verkrijgbaar:

P. Aarts, De Arbeidersraden, geb. f 3.90	
Idem, Gebrocheerd, deel I	1.25
Idem, deel II	2.00
Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht	0.90
Inauguraal adres, een open brief aan alle hand- en hoofd-arbeiders der wereld	0.02
Spartacus en de verkiezingen	0.05
Darwinisme en Marxisme	0.20

Taak en wezen van de partij.

(Vervolg)

13. De sociaal-democratische partij, die zich in deze periode ontwikkelt, past zich in haar structuur volkomen aan aan haar praktische werkzaamheid. Ook zij krijgt de vorm van de burgerlijke schijndemocratie, met het partijcongres als parlement en het dagelijks bestuur als ministers. De werkelijke macht berust ook hier bij de besturen, die in dagelijks contact staan met de vertegenwoordigers der kapitalistische staat en die alle machtsmiddelen der partij in handen hebben. Ook hier voltrekt zich, onder de schijn van een volkomen democratie, in werkelijkheid de volkomen scheiding tussen de massa der leden en de partijleiding en de volkomen machteloosheid van de eersten tegenover de laatsten.

14. Naast en in tegenstelling tot deze reformistische praktijk van de arbeidersbeweging, ontwikkelde zich in de revolutionaire vleugel, de principiële critiek op deze ontwikkeling. Voor haar betekende de nederlaag der Parijse Commune evenzeer het einde van de eerste fase in de ontwikkeling van de massabeweging van het proletariaat. Maar zij trok hieruit niet de conclusie, dat de revolutionaire strijd voorgoed tot het verleden behoorde, zij zag in, dat op een hogere trap, van kapitalistische ontwikkeling deze strijd eveneens op een hogere trap moest worden gevoerd. Nu de staat steeds meer werd de onbemanfelde vertegenwoordiger en verdediger der kapitaalsbelangen, nu hij voor het eerst (in Duitsland) ook naar buiten als directe machtsorganisatie van het kapitaal was opgetreden, nu de arbeiders van de Commune reeds in de eerste fase van de strijd gedwongen waren, deze staatsorganisatie stuk te slaan, nu moest de revolutionaire strijd der arbeiders op het hoogtepunt van haar ontwikkeling gekomen, niet langer zijn gericht op de verovering, maar op de vernietiging van deze burgerlijke staat. De critiek op de oude, staats-socialistische opvattingen werd ingezet (Marx, Wilhelm Liebknecht) en de eerste gedachtegangen voor de organisatie van een communistische samenleving, met de opheffing van de loonarbeid als grondslag, werden ontwikkeld.

15. Terwijl de praktijk van de arbeidersbeweging zich geheel in reformistische richting bewoog, heeft de theoretische arbeid van de revolutionaire vleugel in de jaren van 1871 tot 1914, er veel toe bijgedragen, de latere principiële critiek op de oude arbeidersbeweging, mogelijk te maken. De opvattingen der revolutionairen stonden echter te ver van de reformistische praktijk, om vat te krijgen op de grote massa der arbeiders. Tegenover de grote schijnsuccessen der sociaal-democratie hadden zij weinig kans. Deze schijnsuccessen bestonden niet slechts in

verkiezingsoverwinningen, maar ook in een steeds verdere uitbreiding der arbeidswetgeving. De grote massa der arbeiders zag niet in en kon ook niet inzien, dat deze verbetering in haar positie slechts mogelijk was gemaakt door de zich ontwikkelende bloeiperiode van het kapitalisme en dat zij even onverbiddelijk in een absolute en versnelde verslechting zou moeten overslaan, als het kapitalisme eens aan het einde van zijn productieve ontwikkelingsmogelijkheden zou komen. Daardoor kreeg de staats-socialistische opvatting, dat de staat was aangewezen als de verzorger van de arbeidersklasse, steeds meer vat op de massa van de arbeiders. Hierdoor kon de principiële critiek der revolutionairen, voor wie de schijnbare verbetering in de positie der arbeidersklasse slechts de uitdrukking was van haar relatieve verarming in verhouding tot de nog veel sneller groeiende meerwaarde en kapitaalsmacht, bij de arbeiders geen ingang vinden.

16. De catastrofe van 1918 maakte het conflict, dat gedurende tientallen jaren was gegroeid tussen de reformistische arbeidersbeweging en de anti-kapitalistische strevingen der arbeiders openbaar. De reformistische arbeidersbeweging was nog slechts de vertegenwoordigster der arbeidersbelangen binnen het kapitalisme, in haar praktijk, haar werkwijze, haar structuur, haar doelstelling, was zij geheel aan het kapitalisme gebonden. Zoals zij de loyale vertegenwoordigster der arbeiders was geweest in de vrede, zo bleef zij het in de oorlog. Slechts in die landen, waar het kapitalisme nog niet tot zijn volle ontwikkeling was gekomen en het reformisme hierdoor niet tot overheersende praktijk was geworden (Rusland, Italië), keerde de sociaal-democratie zich tegen de oorlog. In alle andere landen steunde zij de nationale bourgeoisie in de oorlogvoering, daarmede de enig mogelijke consequentie trekkende van haar ontwikkeling in het verleden. Voor de arbeiders betekende dit echter, dat de oude arbeidersbeweging niet langer als de verdedigster, van haar werkelijke belangen optrad. Het uitbreken van de wereldoorlog betekende, dat de fase van de relatieve verarming was opgevolgd door die van de absolute verarming. Deze nieuwe ontwikkeling moest de arbeiders noodgedwongen weer in revolutionair verzet tegenover het kapitaal brengen. Hierdoor kwamen de arbeiders zelfs in conflict met de sociaal-democratie.

17. In de revolutionaire strijd, die als gevolg van de wereldoorlog losbrak, ontstonden spontaan de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden als organen van de arbeidersdemocratie binnen de bedrijven en van de lokale politieke democratie. In de

hoofden der arbeiders leefde echter nog de opvatting, dat voor de organisatie van de economie in zijn geheel, de staat het onontbeerlijk hulpmiddel was. Deze opvatting was het product van de gehele voorafgaande periode van klassenstrijd, zowel van de praktijk tijdens de eerste, als tijdens de tweede Internationale. En er was in de kapitalistische maatschappij ook nog niets, dat deze opvatting uit de hoofden der arbeiders kon verdrijven. Het kapitalisme was nog niet gekomen tot een eigen organisatie van de productie op grote maatstaf, de tegenstelling tussen organisatie door de staat en organisatie door de producenten zelf was nog niet tot tastbare praktijk geworden. Bovendien vonden de arbeidersraden en bedrijfsorganisaties geen enkel aanknopingspunt om een dergelijke organisatie zelf te voltrekken. Zodoende kon het niet anders, of de macht moest weer toevallen aan een kwasi-socialistische partij, die uit naam van de arbeiders moest trachten, de productie te organiseren. Het uit-handen-geven van de werkelijke macht aan de staatsorganisatie, die eenvoudig van de oude, burgerlijke staat was overgenomen, betekende echter de handhaving van het kapitalistisch uitbuitings-systeem. En de nieuwe, kwasi-socialistische regering kon niet anders doen, dan zich aan de eisen van dit systeem aanpassen. Zelfs de door de arbeiders gewenste nationalisatie en plan-economie kon zij niet doorvoeren, zolang niet de noodzaak daarvan door de ontwikkeling van het kapitalisme zelf was gegroeid.

18. De staats-socialistische opvatting kreeg nieuwe autoriteit door de ontwikkeling in Rusland. In Rusland was de nationale bourgeoisie zwak, terwijl de klasse der handwerkers volkomen ontbrak. Onder deze omstandigheden kon zich hier het privaatrechtskapitalisme niet ontplooiën en er ontwikkelde zich, onder de dwang van buitenlandse interventie en de noodzaak, de binnenlandse desorganisatie meester te worden, als resultaat van de revolutionaire strijd der boeren en arbeiders, een systeem van staatsheerschappij, dat door velen als socialisme of althans als een eerste stap in de ontwikkeling naar het socialisme, werd opgevat. Door de Russische revolutie verkreeg de staats-socialistische opvatting een revolutionair aureool en dit heeft er niet weinig toe bijgedragen, de werkelijke revolutionaire bewustwording der arbeiders te belemmeren.

Wordt vervolgd.

Bericht.

Ons weekblad verschijnt weer met No. 11. De nummers 7—10 zijn, behoudens 2 noodkranten, om de bekende reden uitgevallen.

De Redactie.

22 MAART 1947

PRUS 15-CENT

7e Jaargang No. 12

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te Aldam

Truman stelt het ultimatum.

President Truman heeft Woensdag 12 Maart een bodschap tot het Amerikaanse Congres gericht, die niet te overtreffen duidelijkheid de politieke lijn aangeeft, welke de Verenigde Staten van nu af zullen volgen. Laten wij er aan toevoegen, dat het geen verandering van koers is; in feite heeft Amerika deze politiek ook totnutoe gevoerd. Nieuw is alleen, dat zij bij monde van Truman officieel wordt verkondigd.

Truman vroeg 400 miljoen dollar voor hulpverlening aan Griekenland en Turkije, en Amerikaans civiel en militair personeel, bestemd om bij de reconstructie in deze landen te helpen, en toezicht te houden op het gebruik van de middelen, die de Verenigde Staten zullen verschaffen. En hij drong op spoed aan, daar Engeland niet langer in staat is hulp te verlenen. Dit betekent niet meer en niet minder, dan dat Amerika in beide landen zijn strijdpositie tegenover Rusland inneemt, nadat Engeland, dat de spits niet wil afbijten, er zich uit terugtrekt. Als wij ons herinneren, dat met Amerikaanse hulp aan de Oostkust van Spanje versterkte havens en vliegvelden zijn aangelegd en ook in Italië werkzaamheden in deze geest met spoed verricht worden, zal het ons duidelijk zijn, dat hier van geen veranderde politieke koers sprake is, maar van een stap verder in dezelfde richting.

De rede van Truman voor het Congres heeft in de gehele wereld opschudding verwekt, maar dat was blijkbaar ook de bedoeling. Men had deze stap ook kunnen doen zonder er veel ophef van te maken, zoals zo vele stappen van betekenis worden gedaan, waarvan geen gerucht wordt gemaakt. De aangekondigde militaire bezetting van Griekenland en Turkije door Amerika — want dat is in wezen de „hulpverlening” — van hoe grote betekenis ze ook mag zijn, is niet eens het voornaamste. Van veel groter betekenis is het officieel bekend gemaakte doel, dat Amerika er mee nastreeft.

...een eerste doelstelling van onze buitenlandse politiek is het schep-

pen van voorwaarden, die ons en anderen in staat stellen vrij van dwang te leven, — hierdoor hebben wij ons laten leiden bij de oorlog tegen Duitsland en Japan... De volken van een aantal landen hebben de laatste tijd de overheersing door een totalitair regiem moeten doorstaan. De regering van de V.S. heeft vele malen geprotesteerd tegen onderdrukking en intimidatie in Polen, Roemenië en Bulgarije, welke een inbreuk op de overeenkomst van Jalta betekent. Verder moet ik verklaren, dat in een aantal andere landen hetzelfde geschiedt... De politiek der V.S. moet zijn, vrije volken, die zich tegen de poging tot onderwerping — hetzij door gewapende minderheden, hetzij door druk van buitenaf — verzetten, te steunen en in staat te stellen hun eigen levenswijze te kiezen”, aldus President Truman.

Zonder Rusland te noemen, zijn deze woorden rechtstreeks tegen de Russische politiek in al deze landen — ook in Duitsland — gericht. Amerika demonstreert door zijn zelfstandig ingrijpen in Griekenland en Turkije, dat het alle beperkingen voor het zakendoen van zijn kapitalisten, waar ook ter wereld, wil opruimen. Het „stalen gordijn” moet omhoog. In alle landen, die door de Russische staat direct, of indirect, worden beheerst, wil Amerika een democratisch bewind, dat de poort openmaakt voor het machtige Amerikaanse kapitaal. Zijn strijd is gericht tegen het „totalitarisme”, tegen het beheersen van het economisch leven door de staatsmacht, dat Duitsland en Japan zo gevaarlijk maakte voor het Amerikaanse kapitaal, en dat in Rusland tot in de perfectie is

Uit de inhoud:

1. Honger achter het stalen gordijn.
2. Zoo maar een brief...
3. Herman Gorter.
4. Te laat.

uitgegroeid. Met hoeveel mooie woorden over vrijheid en mensenrechten Truman het ook heeft ingekleed, dit is het doel van de Amerikaanse politiek.

Het is zonder meer duidelijk, dat het de bedoeling was om opschudding te verwekken. En de gehele wereldpers heeft prompt gereageerd. „Waarschuwing aan Rusland” is de titel van het hoofdartikel, dat de „New York Times” aan de redevoering van Truman wijdt, welke door dit blad, „een gebeurtenis van de eerste rang” wordt genoemd. „Er wordt openlijk en officieel uitgesproken, wat reeds lange tijd duidelijk is geweest” voegt dit blad er aan toe. „Een gevaar”, dat de Herald Tribune „Sovjet-totalitarisme” noemt. De „Chicago-Tribune” noemt Trumans speech een „oorlogsredevoering”, „het resultaat zal onvermijdelijk oorlog zijn. Misschien niet dit jaar, of het volgende, doch de zaak is reeds beslist.” Andere bladen schrijven, dat „de rede van Truman het land verplicht tot een frontaal diplomatiek optreden, op dezelfde wijze als een oorlogsverklaring volgt op een desbetreffend verzoek van de president.” Zo kunnen we doorgaan met het weergeven van wat „Het Handelsblad” het „alarmeerd commentaar van de pers” noemt. Voegen wij er alleen nog aan toe, dat Churchill er enthousiast over is en meent, dat als Amerika een zelfde politiek voor 1939 en ook voor 1914 had gevolgd, beide oorlogen hadden kunnen worden voorkomen. De pers van de Labourregering daarentegen durft voorlopig nog geen partij te kiezen.

Wij vragen ons af: waarom deze stap van Amerika en waarom deze reactie van de wereldpers? Waarom juist op dit ogenblik? Wij kunnen het antwoord vinden, als wij er aan denken, dat op het ogenblik in Moskou de „Grote Vier” bijeen zijn om de tweede wereldoorlog door een „vrede” af te sluiten. Dat het daarbij niet gaat om een vrede met Duitsland of welk ander in de oorlog verslagen land ook, hoeven wij niet meer aan te tonen. Meer dan anderhalf jaar lang hebben wij herhaaldelijk er op gewezen, dat met de vernietiging van Hitler-Duitsland de oorlog niet ten einde was. Het werd ons in den beginne aangerekend als onverantwoordelijk geschrijf, een wakker roe-